

KOMMUNSTYRELSEN

Klimat- och
näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över promemoria Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi

Sammanfattning

Täby kommun anser att intentionerna med reformering av avfallslagstiftningen är positiv. Det är bra med en modernisering av definitioner och förtydliganden kring ansvar. Samtidigt vore det önskvärt med ytterligare stringens kring ansvar för tillsyn, kvalitetsuppföljning och dispenshantering mellan myndigheter, för att underlätta för samhällets aktörer att öka återvinningen och hantera den så effektivt som möjligt. Täby kommun anser att det vore bättre att eftersträva en lagstiftning utan undantag för att underlätta kommunikationen med fastighetsägare, hushåll och verksamhetsutövare.

Täby kommun anser att det behövs ytterligare förtydliganden i ansvar gällande hur informationen, uppföljningen med statistik och undantag för verksamheter ska hanteras mellan kommun, regionalt och nationellt organ.

Täby kommun anser att det är för kort tid att planera och förbereda för förändringarna i det fall de träder i kraft den 1 januari 2026. I synnerhet då lagförslaget även ska antas innan kommunen kan påbörja sin planering. Planering och förberedelser gäller till exempel dispenshantering, avgränsningar, rutiner samt information för kommunens ansvar och uppföljning samt gränsdragningar mellan tillsynsmyndigheter, såväl kommunala som regionala.

Synpunkter

Täby kommuns synpunkter enligt promemorian

Följande avsnitt enligt promemorian lämnar Täby kommun sina synpunkter på och övriga lämnas okommenterade.

Avsnitt 5.1 Avfallsproducentens ansvar förtydligas

Täby kommun anser att det är bra med definitionen av avfallsproducent, men anser att ansvaret om att det upphör när det är fullständigt behandlat inte är rimligt. Det kan vara svårt att kontrollera med flera avtalsled och även krävande administrativt med uppföljning.

Avsnitt 5.2 Nytt ansvar för vissa avfallsproducenter

Täby kommun ser positivt på undantag för kommunalt avfall från detaljhandel med livsmedel. Det bör förtydligas att allt avfall från detaljhandel med livsmedel undantas från kommunalt ansvar. För yrkesmässig verksamhet, inklusive detaljhandel med livsmedel, blir uppdelningen otydlig i nuvarande skrivelse. Det kan uppstå tolkningsfel att fett från fettavskiljare från detaljhandel med livsmedel fortfarande ska hanteras av kommunen. Det är därför viktigt att det tydligt framkommer att allt kommunalt avfall från detaljhandel med livsmedel är undantaget kommunens ansvar samt att andra verksamheters förbrukade matfett och kontorspapper inte är kommunalt ansvar.

Täby kommun anser också att det är något godtyckligt att enbart ansvar för kommunalt avfall från detaljhandel med livsmedel, förbrukat kontorspapper och förbrukat matfett flyttas från kommunen. Täby kommun anser att fastigheter för kommersiellt bruk, såsom köpcentrum, ska kunna ha möjlighet att hantera avfall och återvinning för alla sina näringsidkare. Förändringarna är avsedda att minska otydligheten, men utifrån nuvarande skrivelse är exempelvis textil från detaljhandel fortfarande kommunens ansvar.

Avsnitt 5.3 Förändringar i kommunens ansvar

Täby kommun anser att förändringarna i kommunens ansvar kommer att innebära utmaningar för planering, information och därmed finansieringen av det kommunala ansvaret på såväl kort som lång sikt. I synnerhet till följd av andrahandsansvar och kommunens roll som garant under vissa förutsättningar som bristande utbud, orimligt långa transportavstånd, oskäligen avtalsvillkor m.m.

Avsnitt 8.1 Insamlingssystem för återanvändning

Täby kommun anser att det bör vara upp till varje kommun och dess invånare hur de vill hantera återbruk och återvinning utifrån sina förutsättningar. Likaså finansieringen.

Insamlingssystem för återbruk och återvinning sker idag med frivilligorganisationer, på återvinningscentraler och ibland i miljörum. Om detta ska utvidgas i enlighet med lagförslaget kommer det att innebära konkurrens för de frivilliga organisationer som är etablerade idag.

Avsnitt 8.2 Utsortering av avfall

Täby kommun anser att ätligt fett och ätlig olja från hushåll istället bör benämnas förbrukat matfett och förbrukad matolja. Detta för att underlätta information och utsortering för hushållen.

Avsnitt 8.3 Fastighetsnära insamling

Täby kommun anser att det är bra med ambitionen att införa en definition om fastighetsnära insamling. Det bör framgå att det kan göras från olika ställen vid en fastighet eftersom olika typer av avfall kan ha olika insamlingssystem.

Täby kommun anser inte att det är lämpligt att detaljstyra med meterantal för såväl dragavstånd som anvisning av plats eftersom hanteringen av trånga områden och framkomlighetsproblem är komplexa. Rådigheten över mark är mycket begränsande. Det bör finnas en skrivning om att det ska vara anpassade insamlingssystem utifrån fastigheters och områden förutsättningar.

Avsnitt 9.3 Kraven på en kommunal avfallsplan tas bort

Täby kommun anser att det är bra att kravet på avfallsplan tas bort för kommunen. Målarbete och planering blir då inte lika resurskrävande och kan hanteras mer effektivt.

Avsnitt 12.1 Kommunens bemyndigande om avfallsavgift

Täby kommun tillstyrker förslaget om att använda ordet avfallshantering för att beskriva vad avfallsavgiften får täcka och tas ut för i miljöbalkens 27:e kapitel. Att renhållningsavgift ändras till avfallsavgift bedöms inte förändra nuvarande hantering i sak för beslut om avgifter för avfallsverksamheten i kommunen. Detta under förutsättning att föreskrifter om avfallsavgifter inte omfattas av utställningskravet som finns om avfallsföreskrifter i miljöbalkens kap 15. Det är rimligt att det i avfallsföreskrifterna regleras att avgift ska betalas, hur och till

vem den ska betalas. Dock bedömer Täby kommun att i det fall fastställande av beloppet behöver föregås av en utställning, kommer detta innebära en utökad administration, och därmed ökade kostnader.

Täby kommun anser därför att avgifter för avfallshantering ska fortsätta regleras i avfallstaxa, på motsvarande sätt som för andra avgifter i kommunens verksamhet, t.ex. VA-taxa.

Avsnitt 12.2 Krav på redovisning om kommunens avfallshantering

Täby kommun anser att det kommer att vara genomförbart att efterleva kraven på redovisning om kommunens avfallshantering. Täby kommun anser dock att promemorian underskattar den ekonomiska bördan detta kommer att innebära för kommunerna. Ju noggrannare redovisning, desto mer resurser krävs det av kommunerna. Då avfallshanteringen är avgiftsfinansierad, leder ökade redovisningskrav i sin tur till ökade avgifter för slutkund.

Avsnitt 16.5.5 Konsekvenser för hushåll

Täby kommun anser att de ökade kostnaderna för kommunen till följd av efterlevnad av de föreslagna förändringarna i slutändan kommer att innebära en ökning av avgiften till hushållen. Täby kommun anser att promemorian inte tar hänsyn till detta i tillräckligt hög grad.